

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

ПРИЈАВЉЕНО:	12-02-2024
Организациони број:	13-02-13-1-11-3/2
Датум:	
Место:	
Број:	

Broj: S1 3 U 042003 22 U
Sarajevo, 08.02.2024. godine

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću za upravne sporove, sastavljenom od sudija Ljiljane Lalović, kao predsjednika vijeća, Samre Akova i Željke Krmek, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Sladane Anđelić, u upravnom sporu tužitelja „Lala i Lačo“ d.o.o. Bijeljina, kojeg zastupa punomoćnik Grozda Đukić, advokat iz Bijeljine, protiv rješenja broj: JN2-02-07-1-3188-6/21 od 02.12.2021. godine, tuženog Ureda za razmatranje žalbi BiH, Filijala Banja Luka, u upravnoj stvari javnih nabavki, na nejavnoj sjednici održanoj dana 08.02.2024. godine, donio je

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem tuženog Ureda za razmatranje žalbi BiH, Filijala Banja Luka, broj: JN2-02-07-1-3188-6/21 od 02.12.2021. godine odbijena je kao neosnovana žalba tužitelja izjavljena protiv tenderske dokumentacije, broj 16725/21 od 25.10.2021. godine, ugovornog organa Mješoviti holding „ERS“ MP a.d. Trebinje ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banja Luka, u postupku javne nabavke materijala za održavanje čistoće i odbijen je zahtjev žalitelja za naknadu troškova za sastav žalbe, kao i zahtjev za povrat sredstava uplaćenih na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka.

Tužitelj je blagovremeno podnio tužbu za pokretanje upravnog spora zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U tužbi navodi da je žalbom ukazivao na činjenicu da je u tački 6.4 tenderske dokumentacije, traženo uspješno iskustvo u realizaciji najmanje dva ugovora, ukupne vrijednosti minimalno 80.000,00 KM. Nadalje, citira odredbu člana 44. stav 3. Zakona o javnim nabavkama i člana 7. stav 6. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, te ukazuje da je Aneksom 5 - Nacrt ugovora, predviđeno zaključivanje pojedinačnih ugovora pod uslovima okvirnog sporazuma, te se postavlja pitanje zašto ponuđači moraju imati ugovore u predviđenoj vrijednosti okvirnog sporazuma, odnosno ukupne nabavke. U tužbi navodi da je žalbom ukazivao i da se uvidom u specifikaciju tražene robe može utvrditi da je ugovorni organ postupao suprotno ZJN, a što je posebno vidljivo u opisu stavki 10 i 11. Nadalje navodi da su slični proizvodi traženi i u ranijim postupcima kod istog ugovornog organa, te da se

opisom ukazuje na tačno određeni proizvodi i da se zbog tačno određenih karaktersitika ne mogu nuditi slični proizvodi ostalih proizvođača. Tužitelj smatra da je tenderska dokumentacija pripremljena na način da uslove iz iste može ispuniti samo proizodač „Keckom“ d.o.o. Banja Luka. Nadalje citira tačku 5.6 m) TD i navodi da je zahtjev nezakonit, jer nije posebno preciziran tenderskom dokumentacijom, a posebno ne u tački tehnička sposobnost ponuđača, a uvidom u ostatak TD, posebno tačku 6.4, navedeni uslov se ne pojavljuje. Ističe da je žalbom osporavao i tačku 6.4.2, kojom je propisana mogućnost dostavljanja uzoraka, a u ostatku tenderske dokumentacije nije propisan način dostavljanja istih. Tužitelj navodi da je osporavao i tačku 5.6 i to u dijelu gdje stoji napomena da nije dozvoljeno prekucavanje obrasca za cijenu ponude, kao ni izjava iz Aneksa 6,7 i 8. Konačno je predložio da se tužba usvoji, osporeno rješenje poništi i predmet vrati tuženom na ponovni postupak.

U odgovoru na tužbu tuženi Ured za razmatranje žalbi BiH, Filijala Banja Luka i ugovorni organ Mješoviti holding „ERS“ MP a.d. Trebinje ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banja Luka su predložili da se tužba odbije ka neosnovana.

Sud je ispitao zakonitost i pravilnost rješenja u granicama propisanim odredbom člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH¹ (u daljem tekstu ZUS), pa je odlučio kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizilazi da je ugovorni organ Mješoviti holding „ERS“ MP a.d. Trebinje ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banja Luka pokrenuo postupak javne nabavke materijala za održavanje čistoće, za koji je obavještenje o nabavci broj: 741-1-1-79-3-186/21 od 25.10.2021. godine, objavljeno na portalu javnih nabavki. Tužitelj je nakon preuzimanja tenderske dokumentacije izjavio žalbu, koju je tuženi osporenim rješenjem odbio kao neosnovanu. Tuženi je ovako odlučio, kako to proizlazi iz obrazloženja osporenog rješenja, jer je zaključio da je ugovorni organ propisao tendersku dokumentaciju u skladu sa zakonom o javnim nabavkama i uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda.

Zakonitost osporenog rješenja nije dovedena u sumnju prigovorima iz tužbe.

U skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama BiH² (u daljem tekstu: ZJN) Ugovorni organ je dužan da poduzima sve potrebne mjere kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija među potencijalnim ponuđačima uz ostvarivanje jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti, što u konačnici podrazumijeva primjenu istih uslova za sve sudionike u postupku javne nabavke. Načelo jednakog tretmana i nediskriminacije ugovorno tijelo treba poštivati tokom cijelog procesa nabavke počivajući sa pripremom tenderske dokumentacije i uspostavljanjem zahtjeva koje trebaju ispuniti ponuđači zainteresovani za javnu nabavku, pa sve do odabira ponuđača i dodjele ugovora. Postupak javne nabavke je strogo formalan postupak koji ima za cilj da se javna sredstva koriste na najefikasniji način, pri tome obaveza ugovornog organa je da omogući jednak tretman svim učesnicima postupka, bez bilo kakve diskriminacije svakog od učesnika. Zbog toga je i propisan oblik i sadržaj Tenderske dokumentacije, koji u sebi sadrži i tehničke specifikacije roba i/ili usluga koje su predmet javne nabavke. Ured za razmatranje žalbi BiH je nadalje nadležan da postupi u skladu s članom 111. ovog zakona i da, po službenoj dužnosti, pazi na apsolutno bitne povrede postupka a jedna od tih povreda jeste neusklađenost tenderske dokumentacije sa zakonom (član 103. ZJN).

¹ „Službeni glasnik BiH“ broj: 19/02 do 74/10

² „Službeni glasnik BiH“ broj: 39/14

Odredbama ZJN, uređuje se sistem javnih nabavki u Bosni i Hercegovini, utvrđuju pravila za postupke javnih nabavki, i to na način da se definiraju prava, dužnosti, odgovornosti i pravna zaštita učesnika u postupku javne nabavke, te nadležnosti Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine i Ureda za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine (član 1. stav 1. citiranog Zakona). Ovo znači da svaki učesnik (dobavljač) u postupku javne nabavke mora imati isti položaj i mogućnosti da pod jednakim uslovima ne samo učestvuje u postupku javne nabavke nego i da bude izabran kao najpovoljniji ponuđač. Pod pojmom javna nabavka, u smislu ovog zakona podrazumijeva se nabavka roba, usluga ili radova koje provodi ugovorni organ ili sektorski ugovorni organ iz člana 4. i 5. ZJN, u skladu sa odredbama ZJN i podzakonskim aktima (član 1. stav 2. ZJN). Odredbom člana 53. citiranog zakona propisano je da je ugovorni organ dužan pripremiti tendersku dokumentaciju u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima i da u tenderskoj dokumentaciji daje potpune informacije o uvjetima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za sudjelovanje, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi. Odredbom člana 54. stav 9. ZJN, propisano je da osim ako nije opravdano predmetom nabavke, u tehničkoj specifikaciji ne smije se uputiti na određenog proizvođača, na porijeklo ili na poseban postupak, na marke, patente, tipove ili određeno porijeklo, ako bi se time pogodovalo ili bi se isključili određeni privredni subjekti ili određeni proizvodi. Takve napomene dopuštene su samo ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, ali se bez izuzetka moraju označiti s dodatkom "ili ekvivalent". Nepoznavanje predmeta nabavke ne oslobađa ugovorni organ obaveze za definiranje predmeta nabavke na stvarno konkurentskoj osnovi. Ovo nadalje znači da tenderska dokumentacija i specifikacija moraju biti sačinjene u skladu sa odredbama čl. 53. do 55. ZJN i Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda³. Posebno se mora prilikom pripreme tenderske dokumentacije poštivati princip jednakog tretmana i nediskriminacije ponuđača.

Kako to proizilazi iz spisa predmeta, ugovorni organ je propisao uslove koje ponuđači trebaju ispuniti što je u skladu sa svrhom i predmetom ZJN, a to je da se izvršenje nabavke i dodjeljivanje ugovora o javnoj nabavci, koje vrši ugovorni organ obavlja u skladu sa utvrđenim postupcima i principima utvrđenim ovim zakonom, i da pri tome ugovorni organ poduzme sve mjere kako bi se omogućila pravična i aktivna konkurencija među potencijalnim dobavljačima. Nadalje, ugovorni organ je u tenderskoj dokumentaciji jasno propisao šta ponuda treba da sadrži i tendersku dokumentaciju propisao u skladu sa modelom standardne tenderske dokumentacije. Kako je ugovorni organ u konkretnoj tenderskoj dokumentaciji naveo šta ponuda treba da sadrži, to je tuženi organ pravilno odlučio kada žalbu odbio kao neosnovanu.

Tužitelj neosnovano ukazuje da ugovorni organ nije mogao tražiti uspješno iskustvo u realizaciji najmanje dva ugovora, ukupne vrijednosti minimalno 80.000,00 KM, s obzirom da je predviđeno zaključivanje pojedinačnih ugovora pod uslovima okvirnog sporazuma. Ugovorni organ je tačkom 6.4.1 TD propisao da, što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti u skladu sa članovima 49.-51. ZJN, ponuđači trebaju ispuniti sljedeće minimalne uslove: a) uspješno iskustvo u realizaciji najmanje 2 ugovora, a koji su u vezi sa predmetnom nabavkom, u prethodne 2 godine, računajući od dana predaje ponuda, ukupne vrijednosti minimalno 80.000,00 KM. U tački 4.2 TD je navedeno da je procijenjena vrijednost predmetne javne nabavke 80.000,00 KM bez PDV-a. Naime, zahtjev za najmanje 2 ugovora čija je vrijednost minimalno 80.000,00 KM, je u skladu sa predmetom nabavke i odredbom

³ „Službeni glasnik BiH“, broj: 90/14

člana 49. ZJN. Ovako propisanim uslovom, ugovorni organ nije počinio povrede zakona, ni podzakonskih akata. Naime, odredbom člana 7. stav 4. tačka b) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, propisano je da ako ugovorni organ od kandidata/ponuđača, kao dokaz tehničke i profesionalne sposobnosti, traži popis ugovora, smatra se da je uslov srazmjeran predmetu nabavke, odnosno lotu u sljedećim slučajevima: 2) kada se traži dokaz o izvršenju više ugovora, ako njegov iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabavke, odnosno od procijenjene vrijednosti pojedinog lota. Stavom 6. citiranog člana Uputstva, propisano je da u slučaju postupaka javne nabavke s namjerom zaključivanja okvirnog sporazuma u smislu stava 4. i 5. ovog člana, minimalni uslovi sposobnosti kandidata/ponuđača, koji se zahtijevaju, moraju biti srazmjerni procijenjenoj vrijednosti podijeljenoj s brojem godina za koje se sklapa okvirni sporazum ili brojem ugovora za koje se predviđa da će se zaključiti na osnovu okvirnog sporazuma. Kako to pravilno i tuženi zaključuje, u konkretnoj javnoj nabavci okvirni sporazum se zaključuje na 1 godinu, a tenderskom dokumentacijom nije određen broj ugovora koji će se zaključiti za navedeni period, iz kog razloga je opravdano tražiti iskustvo srazmjerno procijenjenoj vrijednosti nabavke.

Nadalje, neosnovano tužitelj prigovara i da se uvidom u specifikaciju tražene robe može utvrditi da je ugovorni organ postupao suprotno ZJN, a što je posebno vidljivo u opisu stavki 10 i 11, te da se opisom ukazuje na tačno određeni proizvode. Naime, kako to pravilno i tuženi zaključuje, tužitelj nije naveo prema karakteristikama kojih proizvoda je izrađen opis roba pod stavkama 10. i 11. obrasca za cijenu ponude, te samim tim nije dokazao ili učinio vjerovatnim, u smislu odredbe člana 102. stav 3 ZJN, da je ugovorni organ, prilikom propisivanja spornih stavki, nedozvoljeno upućivao na tačno određene proizvode ili proizvođača traženih roba, odnosno ugovorni organ nije postupio u suprotnosti sa članom 54. stav 9. ZJN.

Neosnovan je i tužbeni prigovor da je zahtjev iz tačke 5.6 m) TD nezakonit, jer nije posebno preciziran tenderskom dokumentacijom. Tačkom 5.6 m) TD propisano je da je ponuđač obavezan dostaviti ovjerenu fotokopiju rješenja nadležnog državnog organa da ispunjava uslove za promet i skladištenje opasnih hemikalija i biocida u skladu sa Zakonom o hemikalijama, Zakonom o biocidima i Pravilnikom o inventaru hemikalija. Pravilan je zaključak tuženog da je navedeni uslov jasno i precizno propisan, te nije u suprotnosti sa odredbom člana 53. stav 1. ZJN. Pravilno tuženi ukazuje da je promet i skladištenje opasnih hemikalija i biocida, definisan Zakonom o hemikalijama, odnosno jasno je propisan uslov i obaveza posjedovanja rješenja nadležnog državnog organa, kojim se potvrđuje da ispunjava uslove za promet i skladištenje opasnih hemikalija i biocida.

Neosnovan je i tužbeni prigovor kojim se ukazuje da je TD propisana mogućnost dostavljanja uzoraka, a da nije propisan način dostavljanja istih. Tačkom 6.4.2 TD propisano je da će se ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača izvršiti na osnovu sljedećih izjava i dokumenata koje dostave dobavljači: a.1) ponuđači su obavezni dostaviti kolor fotografiju artikla ili uzorak zapakovan u kartonskoj kutiji za sljedeće artikle iz tehničke specifikacije pod rednim brojevima: 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 15, 30, 36 i 50. Uzorci/informacije sa kolor fotografije moraju odgovarati traženim zahtjevima iz tenderske dokumentacije. Detaljan opis tehničkih karakteristika, vrsta, opis uzoraka/robe, u cijelosti je prikazan u tehničkim specifikacijama. Svaki uzorak/fotografija se mora vidno i čitko označiti rednim brojem pod kojim je zaveden u tehničkoj specifikaciji. Uzorci moraju posjedovati deklaraciju proizvođača, kao dokaz da ponuđena roba odgovara zahtjevima iz tehničke specifikacije iz ove TD. Komisija će nakon otvaranja ponuda pregledati uzorke, te metodom upoređivanja

uzoraka/fotografija uzoraka, koji prati deklaracija proizvođača i dostavljene dokumentacije, utvrditi kompatibilnost sa zahtjevima iz TD i prostim vizuelnim poređenjem izvršiti ocjenu svih parametara u smislu da li uzorci/kolor fotografije uzoraka, odgovaraju karakteristikama/opisu zahtjevanih stavki iz specifikacije, te cijeniti na temelju utvrđenog. Ugovorni organ neće ocjenjivati uzorke za odgovarajući standard kvaliteta koji radi nezavisno tijelo/laboratorija, nego će prostim opažanjem ocijeniti samo opis, upotrebnu i namjensku vrijednost dostavljenih uzoraka/kolor fotografija, u odnosu na zahtijevani minimalni opis u tehničkoj specifikaciji. Pravilan je zaključak tuženog da citirana tačka TD sadrži dovoljno informacija vezano za način dostavljanja uzoraka, i to da uzorci trebaju biti zapakovani u kartonsku kutiju, da trebaju biti označeni brojem iz tehničke specifikacije, da trebaju posjedovati deklaraciju kao dokaz da odgovaraju zahtjevima iz tehničke specifikacije, te da će se pregled uzoraka vršiti upoređivanjem i vizuelnim poređenjem sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije.

Pravilno je odlučio tuženi i kada je odbio žalbeni prigovor kojim se ukazivalo da je nezakonita napomena iz tačke 5.6 TD u kojoj je navedeno da nije dozvoljeno prekucavanje obrasca za cijenu ponude, kao ni izjava iz Aneksa 6, 7 i 8, tj. da se moraju ponuditi ova dokumenta u originalu iz tenderske dokumentacije, u suprotnom će ponuda biti odbačena kao neprihvatljiva. Naime, kako to pravilno i tuženi zaključuje, navedeni zahtjev je u skladu sa odredbom člana 57. stav 1. ZJN, te bi prekucavanje obrazaca predstavljalo mijenjanje uslova iz tenderske dokumentacije.

Kako su u tenderskoj dokumentaciji navedeni svi zahtjevi i neophodne informacije o uslovima ugovora i postupcima dodjele ugovora, koji su ponuđačima dovoljni za pripremu ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi, ovo sudsko vijeće je zaključilo da je pravilna odluka tuženog Ureda za razmatranje žalbi, kojom je odbio kao neosnovanu žalbu ponuđača tužitelja izjavljenu protiv tenderske dokumentacije.

Stoga ovo sudsko vijeće zaključuje da je pobijano rješenje pravilno i zakonito, doneseno je pravilnom primjenom materijalnog zakona, činjenično stanje je potpuno i pravilno utvrđeno, pri čemu nije bilo povreda postupka.

U skladu sa navedenim i s obzirom da su u osporenom rješenju sadržani valjani razlozi o činjenicama, koje razloge u cijelosti uvažava i Sud, te s obzirom da se osporeno rješenje temelji na pravilno utvrđenom činjeničnom stanju, pravilnoj primjeni pravila postupka, koji je prethodio donošenju pobijanog konačnog upravnog akta i pravilnoj primjeni zakona, to je tužba tužitelja neosnovana, pa je u smislu odredbe člana 37. stav 1. i 2. ZUS odlučeno kao u izreci presude.

ZAPISNIČAR
Sladana Anđelić

PREDSEDNIK VIJEĆA

SUDIJA

Ljiljana Lalović

Tacnost presude
C. 100/2019
[Signature]

100

Figure 1. The effect of the concentration of the *Agrobacterium* suspension on the transformation efficiency of *Agrobacterium* strains.

